

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж1 1861/22
28.8.2024. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Предрага Васића, председника већа, Валентине Тодоровић Воркапић и Александра Ивановића, чланова већа, у парници из радног односа тужиље АА из ..., чији је пуномоћник Љубиша Велишић, адвокат из Београда, Каменорезачка бр. 14Ж, против тужене Предшколске установе “Звездара”, са седиштем у Београду, Суботичка бр. 2, ради поништаја одлуке, одлучујући о жалби тужиље, изјављеној против пресуде Првог основног суда у Београду П1 3092/18 од 23.12.2020. године, у седници већа одржаној 28.08.2024. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА СЕ као неоснована жалба тужиље и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Првог основног суда у Београду П1 3092/18 од 23.12.2020. године.

ОДБИЈА СЕ захтев тужиље за накнаду трошкова поступка по жалби, као неоснован.

Образложење

Пресудом Првог основног суда у Београду П1 3092/18 од 23.12.2020. године, ставом првим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље да се пониште као незаконита решења директора тужене бр. 1790 од 25.02.2016. године и одлука Управног одбора тужене бр. 4701/5 од 13.05.2016. године у тачки 2 у делу којим је одбијен приговор тужиље као запослене. Ставом другим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље којим је тражила да се обавезе тужена да јој на име накнаде штете због мање исплаћене плате за период од 03.10.2015. године до 30.11.2018. године исплати износ од 304.980,68 динара, са законском затезном каматом на појединачно одређене месечне износе почев од дана доспелости сваког

појединачног месечног износа, па до исплате, у висини и од датума ближе означених у садржини тог става. Ставом трећим изреке одбијен је као неоснован тужбени захтев тужиље да се обавезе тужена да за тужиљу за период од 03.10.2015. године до 30.01.2018. године на износе досуђене у ставу другом изреке ове пресуде уплати, и то Републичком фонду за пензијско и инвалидско осигурање Београд, Филијала Београд, доприносе за пензијско и инвалидско осигурање, Републичком фонду за здравствено осигурање, Филијала Београд, доприносе за здравствено осигурање и Националној служби за запошљавање Београд, Филијала Београд, доприносе за случај незапослености, према висини стопе на дан уплате. Ставом четвртим изреке одбијен је захтев тужиље за накнаду трошкова парничног поступка, као неоснован.

Против наведене пресуде, тужиља је благовремено изјавила жалбу, због битне повреде одредаба парничног поступка, погрешно и непотпуно утврђеног чињеничног стања и погрешне примене материјалног права, са предлогом као у жалби.

Тужена је поднела одговор на жалбу.

Испитујући правилност и законитост ожалбене пресуде, у границама овлашћења прописаних одредбом члана 386 став 3 Закона о парничном поступку (“Службени гласник РС” бр. 72/11 ... 18/20), Апелациони суд у Београду, као другостепени суд, је оценио да је жалба тужиље неоснована.

У поступку доношења ожалбене пресуде нису учињене битне повреде одредаба парничног поступка прописане одредбом члана 374 став 2 тачка 1, 2, 3, 5, 7 и 9 Закона о парничном поступку, на које Апелациони суд у Београду пази по службеној дужности, као ни друге битне повреде одредаба парничног поступка које би биле од утицаја на правилност и законитост ожалбене пресуде.

Према чињеничном стању утврђеном у првостепеном поступку, тужиља је у радном односу на неодређено време код тужене на пословима васпитача у Предшколској установи “Звездара”, ОЈ “...”, са утврђеним коефицијентом за обрачун зараде 14,48. Тужиља је у време заснивања радног односа имала VI степен стручне спреме, док се за радно место васпитача траже као услови VII-VI степен стручне спреме (ВСС – ВШС), уз лиценцу за рад, односно IV степен стручне спреме (ССС), лиценца за рад, са или без радног искуства. Тужиља је у току трајања радног односа код тужене дана 19.09.2015. године завршила основне академске студије у четворогодишњем трајању на Учитељском факултету у Ужицу, по студијском програму васпитач и стекла је високо образовање. Уверење о стеченом високом образовању бр. 380/У од 19.09.2015. године тужиља је предала туженој и поднела захтев за признавање права по основу стеченог високог образовања уз обрачун плате по коефицијенту 17,32. Управни одбор тужене одлуком бр. 2749/3 од 25.03.2016. године је одбацио приговор више запослених, а међу њима и тужиље, изјављен на решење директора дел.бр. 1790 од 25.02.2016. године. Одлуком истог органа бр. 4701/5 од 13.05.2016. године поништена је претходно назначена одлука овог органа и одбијен приговор више запослених, а међу њима и тужиље, бр. 2338 од 14.03.2016. године на решење директора бр. 1790 од 25.02.2016. године и то решење је у целости потврђено. Из налаза и мишљења судског вештака економско-финансијске струке од 09.03.2020.

године утврђена је висина разлике зараде између зараде по коефицијенту 17,32 и исплаћене зараде по коефицијенту 14,88 за тужилђу у периоду од 03.10.2015. године до 30.11.2018. године у укупном износу од 304.980,68 динара.

Полазећи од овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је, с позивом на одредбе члана 129 став 1 и 2 Закона о основама система образовања и васпитања, члана 37, 39 и 52 став 1 Закона о предшколском васпитању и образовању, члана 2 тачка 1 Уредбе о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама и члана 25 став 4, 5 и 6 Закона о високом образовању, нашао да тужена није у обавези да аутоматски призна највећи коефицијент тужилђи, већ је то њено дискреционо право, те нема услова, ни нормативних основа да се тужилђи по аутоматизму призна највећи коефицијент, па је тужена правилно вршила обрачун и исплату плате тужилђи за спорни период применом коефицијента утврђеног Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама за васпитача са VI степеном стручне спреме од 14,88, те је одбио захтев тужилђе за поништај оспорених одлука тужене, као и захтев тужилђе за накнаду штете због мање исплаћене плате и уплату доприноса за обавезно социјално осигурање за спорни период и донео одлуку као у ставу првом, другом и трећем изреке ожалбене пресуде.

На овако потпуно и правилно утврђено чињенично стање, првостепени суд је правилно применио материјално право и за своју одлуку дао разлоге, које у битном прихвата и овај суд.

У погледу права на плату запослених у предшколским установама, примарно се примењује Закон о платама у државним органима и јавним службама (“Службени гласник РС” бр. 34/01, 99/14) и Уредба о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама (“Службени гласник РС” бр. 44/01, 58/14), који је донет у спровођењу тог закона којим су одређени коефицијенти за обрачун и исплату плата запослених у предшколским установама.

Закон о платама у државним органима и јавним службама уређује начин утврђивања плата, додатака на плату, накнаде и осталих примања, а између осталог и запослених у јавним службама које се финансирају из буџета Републике, аутономне покрајине и јединице локалне самоуправе (члан 1). Плате запослених се утврђују на основу основице за обрачун плате, коефицијената, додатака на плату и обавеза које запослени плаћа по основу пореза и доприноса за обавезно социјално осигурање из плате у складу са законом (члан 2). Основицу за обрачун плате уређује Влада (члан 3), а према члану 4 истог закона коефицијент изражава сложеност послова, одговорност, услове рада и стручну спрему. Према члану 8 истог закона, коефицијенти за обрачун и исплату плата запослених утврђују се актом Владе, којим се запослени разврставају у платне разреде према звањима, занимањима и пословима.

Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама, одређени су коефицијенти за обрачун и исплату запослених у учиничком стандарду и то васпитач са VII степеном стручне спреме је утврђен коефицијент 17,32 и васпитач са VI степеном стручне спреме утврђен коефицијент 14,88.

Одредбом члана 8 став 2 Закона о основама система образовања и васпитања (“Службени гласник РС” бр. 72/09, 68/15) прописано је да наставник, васпитач и стручни сарадник је лице које је стекло одговарајуће образовање 1. на студијама II степена (мастер академских студија, специјалистичке академске студије или специјалистичке струковне студије), по пропису који уређује високо образовање, почев од 10. септембра 2005. године; 2. на основним студијама у трајању од најмање 4 године, по прописима који су уређивали високо образовање до 10. септембра 2005. године. Изузетно, наставник и васпитач јесте лице са стеченим одговарајућим високим образовањем на студијама I степена (основне академске, односно струковне студије) студијама у трајању од 3 године или вишим образовањем.

Чланом 25 став 4, 5 и 6 Закона о високом образовању (“Службени гласник РС” бр. 76/05, 68/15) прописано је да су студије I степена: 1. основне академске студије 2. основне струковне студије, а да су студије II степена 1. мастер академске студије, 2. мастер струковне студије, 3. специјалистичке академске студије и 4. специјалистичке струковне студије. Студије III степена су докторске академске студије.

Према правилима из члана 95 став 2 истог закона, лице које заврши основне академске студије у обиму од најмање 240 ЕСПБ бодова, односно у трајању од најмање 4 године и лице које оствари најмање 240 ЕСПБ бодова на академским студијама I и II степена стиче стручни назив “дипломирани” са знаком звања I степена академских студија из одговарајуће области.

Према томе, запослени који имају завршене студије I степена високог образовања (основне академске студије, основне струковне студије и специјалистичке струковне студије), завршене према најновијим прописима о високом образовању немају право на коефицијент за високо образовање од 17,32.

У конкретном случају тужиља је дана 19.09.2015. године завршила студије на Учитељском факултету у Ужицу, по студијском програму васпитач и стекла високо образовање другог степена на студијском програму образовања васпитачу у предшколским установама обима 60 бодова ЕСПБ са просечном оценом 8,83 и стекла високо образовање из чега произилази да је тужиља стекла VI степен стручне спреме и припада јој коефицијент 14,88, због чега је одбијен тужбени захтев тужиље за поништај првостепене и другостепене одлуке тужене којима је одбијен њен захтев за признавање већег коефицијента и одлучено као у ставу првом изреке.

Како је тужена правилно вршила обрачун и исплату плата тужиље, применом коефицијента 14,88 утврђеног Уредбом о коефицијентима за обрачун и исплату плата запослених у јавним службама, за васпитача VI степеном стручне спреме, то је, као неоснован правилно и одбијен тужбени захтев тужиље за исплату накнаде штете због мање исплаћене плате.

Имајући у виду да је првостепени суд правилно одбио захтев тужиље за поништај оспорених одлука и захтев за накнаду штете због мање исплаћене плате, правилно је поступио првостепени суд када је одбио као неоснован и захтев тужиље за уплату доприноса за обавезно социјално осигурање, јер је исти акцесорног карактера и

прати судбину главног тужбеног захтева.

Супротно наводима жалбе тужиља није дискриминисана, јер је остварила зараду по мањем коефицијенту у односу на друге запослене васпитаче у истој ситуацији, с обзиром да је према члану 2 Посебног колективног уговора за предшколске установе Града Београда предвиђено да се послодавцем у смислу овог уговора сматрају предшколске установе које су основане за вршење делатности предшколског васпитања и образовања и које су као такве одређене законом, на територији Града Београда, те да тужиља није стављена у неповољнији положај у односу на друге запослене код свог послодавца када би се евентуално у ситуацији неоправданог прављења разлике могло говорити о дискриминацији, а Град Београд, према члану 2 истог посебног колективног уговора је оснивач који, према члану 4 обезбеђује материјално-финансијско техничке и друге потребне услове за несметано обављање основне делатности, док за законитост рада и успешно обављање делатности установе одговара директор установе који одлучује о правима и обавезама запослених и овлашћен је да доноси Правилник о систематизацији послова у складу с важећим прописима.

При доношењу одлуке цењени су и остали наводи жалбе тужиље, али је овај суд нашао да се њима не доводи у сумњу правилност донете одлуке, јер се ради о наводима који су већ истицани током трајања првостепеног поступка и као такви су већ били предмет правилне оцене првостепеног суда.

Потврђено је као правилно и решење о трошковима парничног поступка садржано у ставу четвртог изреке, јер је донето на основу правилне примене одредби члана 153 и 154 Закона о парничном поступку.

Тужиља није успела у жалбеном поступку, због чега је као неоснован одбијен њен захтев за накнаду трошкова поступка по жалби.

Код изложеног, на основу одредби члана 390 и 165 став 1 Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС" бр. 72/11 ... 18/20), одлучено је као у изреци ове пресуде.

**Председник већа-судија
Предраг Васић, с.р**

**За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић**